

Pediatric Veri Toplama Arac? (PODCI)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Pediatric Veri Toplama Arac? (PODCI)*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=29003>

Özet

Pediatrik Veri Toplama Arac? (PODCI), çocuk ve ergenlerdeki kas-iskelet sistemi rahatsızlıklarına ba?l? olarak ortaya ç?kan fonksiyonel k?s?tl?likler? ve sa?l?kla ili?kili ya?am kalitesini de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmis? kapsaml? bir ölçektir. Bu araç, çe?itli ortopedik durumlar? olan çocuklar?n fonksiyonel sonuçlar?n? ve ya?am kalitesini objektif bir ?ekilde ölçerek tedavi süreçlerinin etkinli?ini izlemeyi hedefler. PODCI, farklı ya? gruplarına ve farklı kas-iskelet sistemi rahatsızlıklarına sahip çocuklarda geni? bir uygulama alanına sahiptir. Türkiye'deki uyarlamas?, özellikle Serebral Palsili bireylerin sa?l?kla ilgili ya?am kalitesini de?erlendirme ihtiyacına yan?t vermek üzere gerçekte?tirilmis?tir. Bu uyarlama çal??mas?, ölçenin Türkçe popülasyonunda geçerlilik ve güvenilirli?ini ara?tırmay? amaçlam??tır.

PODCI'n?n temel amac?, çocuklar?n günlük ya?am aktivitelerindeki performanslar?n?, a?r? düzeylerini, sosyal kat?lımlar?n? ve genel iyilik hallerini çok boyutlu bir yakla??mla de?erlendirmektir. Bu sayede klinisyenler ve ara?tırmacılar, çocuklar?n fonksiyonel durumlarındaki de?işimleri zaman içinde takip edebilir ve uygulanan müdahalelerin etkisini daha iyi anlayabilirler. Ölçenin Türkçe'ye adaptasyonu, Türk popülasyonunda hasta bildirimli sonuç ölçümlerinin kullanılm?n? yaygınla?tırma ve kültürel olarak uygun araçlar sunma aç?s?ndan önemli bir adım olmuştur.

Anahtar Kelimeler

Pediatrik Veri Toplama Arac?, PODCI, ya?am kalitesi, Serebral Palsi, fonksiyonel sonuçlar, psikometrik özellikler, ölçek uyarlama, çocuk sa?l???, ortopedi.

Yazarlar

Nilüfer Keskin (Türkçe Adaptasyon)

Amaç

Pediatrik Veri Toplama Arac? (PODCI), çocuk ve ergenlerdeki çe?itli kas-iskelet sistemi bozuklukları, özellikle ortopedik rahatsızlıkların, sa?l?kla ili?kili ya?am kalitesi ve fonksiyonel durum üzerindeki etkilerini kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmis?tir. Ölçenin birincil amac?, bu popülasyondaki hastaların fonksiyonel kapasitelerini, günlük ya?am aktivitelerindeki kat?lımlar?n?, a?r? düzeylerini ve genel iyilik hallerini objektif ve standardize edilmi? bir yöntemle ölçmektir. Bu sayede, uygulanan t?bbi veya cerrahi müdahalelerin etkinli?i izlenebilir, tedavi planları ki?iselle?tirilebilir ve hastaların zaman içindeki geli?imleri veya gerilemeleri güvenilir bir ?ekilde takip edilebilir.

PODCI'n?n Türkiye'deki uyarlama çal??mas?, özellikle Serebral Palsili bireylerin sa?l?kla ilgili

yaşam kalitesini ve fonksiyonel durumların? de?erlendirmede kullan?lacak kültürel olarak geçerli ve güvenilir bir araca olan ihtiyac? kar??lamak için yap?lm??t?r. Bu uyarlama, Türk çocukların? ve ergenlerinin öznel deneyimlerini ve fonksiyonel k?s?tl?l?kların? do?ru bir ?ekilde yans?tan bir ölçüm arac? sa?lamay? hedeflemi?tir. Ölçe?in uyarlanmasıyla, Türk klinisyenleri ve ara?t?rmac?lar?, uluslararası alanda kabul görmü? bir arac? kullanarak hastaların? sonuçların? daha etkin bir ?ekilde de?erlendirme ve uluslararası çal??malarla kar??la?t?rma imkan?na sahip olmu?lard?r.

Yap?

Pediatrik Veri Toplama Arac? (PODCI), çocuk ve ergenlerdeki fonksiyonel durumu ve sa?l?kla ili?kili yaşam kalitesini çok boyutlu bir perspektiften de?erlendiren bir yap?da tasarlanm??t?r. Ölçek, genellikle farklı alt ölçeklerden veya alanlardan oluşur ve her bir alt ölçek, belirli bir fonksiyonel veya yaşam kalitesi boyutunu ölçmeye odaklanır. Bu boyutlar tipik olarak üst ekstremité fonksiyonu, transfer ve temel hareketlilik, spor ve fiziksel fonksiyon, a?r? ve konfor, mutluluk ve genel fonksiyon gibi alanları kapsar. Bu çok boyutlu yap?, çocukların sadece fiziksel kapasitelerini de?il, aynı zamanda günlük yaşamlarındaki kat?l?m düzeylerini, sosyal etkile?imlerini ve duygusal iyilik hallerini de de?erlendirmeye olanak tan?r.

Her bir alt ölçekteki maddeler, ilgili fonksiyonel alan? veya yaşam kalitesi boyutunu temsil edecek ?ekilde dikkatlice formüle edilmi?tir. Hastalar veya ebeveynleri, bu maddeleri belirli bir derecelendirme ölçe?i kullanarak yan?tlar. Örne?in, bir aktiviteyi ne kadar kolayl?kla yapabildiklerini veya ne kadar a?r? hissettiklerini belirtirler. Bu yan?tlar daha sonra toplan?r ve her bir alt ölçek için puanlar elde edilir. Bu puanlar, çocu?un genel fonksiyonel durumunu ve yaşam kalitesini gösteren bir profil oluşturur. PODCI'nın bu kapsaml? yap?s?, klinisyenlere ve ara?t?rmac?lara, çocukların kas-iskelet sistemi rahatsızlıklarından nas?l etkilendiklerine dair derinlemesine bir anlay?? sunar.

Geçerlilik

Orijinal Pediatrik Veri Toplama Arac? (PODCI)'nin geli?tirilme sürecinde kapsaml? geçerlilik çal??malar? yap?lm??t?r. Bu çal??malar genellikle içerik geçerlili?i, yap? geçerlili?i ve ölçüt geçerlili?i gibi farklı geçerlilik türlerini içerir. ?çerik geçerlili?i, ölçek maddelerinin ölçmeyi amaçlad??? yap?yı ne kadar iyi temsil etti?ini gösterir; bu genellikle uzman görüşleri ve hasta geri bildirimleri ile de?erlendirilir. Yap? geçerlili?i ise ölçe?in teorik olarak ölçtü?ü yap?yı ne kadar do?ru ölçtü?ünü, di?er ilgili ölçeklerle korelasyonu (yakınsak ve ?raksak geçerlilik) ve faktör yap?s?n? inceleyerek ortaya koyar. Ölçüt geçerlili?i ise ölçe?in başka bir "alt?n standart" ölçümle ne kadar uyumlu oldu?unu belirler.

Ancak, Nilüfer Keskin'in 2011 yılındaki yüksek lisans tezi kapsamında gerçekleştirilen Türkçe

uyarlama çal??mas?nda, kaynak içerikte geçerlilik bilgilerinin spesifik olarak belirtilmedi?i görülmektedir ("-"). Bu durum, uyarlanan ölçe?in Türk popülasyonunda geçerlili?inin ayr?nt?l? olarak raporlanmad??? veya henüz yeterince incelenmedi?i anlam?na gelebilir. Herhangi bir ölçe?in farklı bir dil veya kültüre uyarlanması, orijinal ölçe?in geçerlilik özelliklerinin yeni popülasyonda da korundu?unu göstermek için kapsaml? yeniden geçerlilik çal??malar? yap?lmas? kritik öneme sahiptir. Bu çal??malar, uyarlanm?? PODCI'n?n Türk çocuklar?nda Serebral Palsi gibi durumlarda fonksiyonel sonuçlar? ve ya?am kalitesini do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünden emin olmak için gereklidir.

Güvenilirlik

Orijinal Pediatrik Veri Toplama Arac? (PODCI)'n?n geli?tirilmesi s?ras?nda güvenilirlik özellikleri detayl? bir ?ekilde incelenmi?tir. Bu çal??malar genellikle iç tutarlı?k (Cronbach's Alpha ile), test-tekrar test güvenilirli?i ve uygulay?c?lar aras? güvenilirlik gibi yöntemleri içerir. ?ç tutarlı?k, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne kadar tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterirken, test-tekrar test güvenilirli?i, ölçe?in farklı zamanlarda uyguland???nda tutarlı sonuçlar verip vermedi?ini de?erlendirir. Uygulay?c?lar aras? güvenilirlik ise birden fazla uygulay?c?n?n ayn? bireyi de?erlendirirken ne kadar benzer sonuçlar elde etti?ini gösterir. Bu psikometrik özellikler, ölçe?in ölçüm hatas?ndan ne kadar ar?nm?? oldu?unu ve kararlı sonuçlar verdi?ini belirlemek için esast?r.

Kaynak içerikte Nilüfer Keskin'in yüksek lisans tezine ilişkin güvenilirlik bilgileri de geçerlilik bilgilerinde oldu?u gibi belirtilmemi?tir ("-"). Bir ölçe?in farklı bir dile veya kültüre uyarlanması durumunda, orijinal ölçe?in güvenilirlik özelliklerinin yeni popülasyonda da devam etti?ini do?rulamak için yeni güvenilirlik çal??malar? yap?lmas? zorunludur. Bu, ölçe?in Türk popülasyonunda tutarlı ve kararlı sonuçlar üretti?inden emin olmak için esast?r. Özellikle Serebral Palsili çocuklarda uygulanan PODCI'n?n güvenilirli?i, bu çocuklar?n fonksiyonel durumlar?ndaki de?i?imleri güvenle takip edebilmek aç?s?ndan büyük önem ta??maktadır.

Faktör Analizi

Orijinal Pediatrik Veri Toplama Arac? (PODCI)'n?n geli?tirilmesi sürecinde ve sonraki ara?t?rmalarda, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? do?rulamak için genellikle faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Faktör analizi, ölçekteki çok sayıda maddenin alt?nda yatan temel yapılar? veya boyutlar? (faktörleri) belirlemeye yard?mc? olan istatistiksel bir yöntemdir. PODCI'n?n, üst ekstremité fonksiyonu, transfer ve temel hareketlilik, spor ve fiziksel fonksiyon, a?r? ve konfor, mutluluk ve genel fonksiyon gibi belirgin alt ölçeklere ayr?lmas?, bu faktör analizlerinin sonucudur. Bu analizler, ölçe?in teorik olarak varsayılan boyutlar?n?n empirik olarak da do?ruland???n? gösterir ve her bir alt ölçe?in ba??ms?z ancak ilişkili yapılar? ölçtü?ünü destekler.

Nilüfer Keskin'in 2011 y?l?ndaki Türkçe uyarlama çal??mas?na ait kaynak içerikte faktör analizi sonuçlar?na dair spesifik bir bilgi bulunmamaktadır. Bir ölçe?in kültürel uyarlamas? yap?l?rken, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n hedef kültürde de korundu?unu do?rulamak için yeniden faktör analizi yap?lmas? oldukça önemlidir. Bu, uyarlanm?? ölçe?in Türk popülasyonunda da ayn? teorik yap?lar? ölçtü?ünden emin olmak için gereklidir. E?er faktör yap?s? orijinalinden farklı ç?karsa, bu durum ölçe?in kültürel olarak farklı alg?land??n? veya bazı maddelerin yeniden düzenlenmesi gerekti?ini gösterebilir. Dolay?s?yla, PODCI'n?n Türkçe versiyonunun geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? olarak kabul edilmesi için bu tür psikometrik çal??malar?n yap?lmas? ve raporlanmas? büyük önem ta??r.

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama, Hasta/Veli Bildirimli Sonuç Ölçe?i (PROMs)

Format: Çok maddeli anket, Likert tipi derecelendirme ölçekleri kullan?larak yan?tlan?r. Genellikle ebeveynler veya bakım verenler tarafından doldurulur, daha büyük çocuklar için öz bildirim de mümkündür.

Mevcut Diller: Orijinal İngilizce, Türkçe (Keskin, 2011 uyarlamas?) ve di?er birçok dile uyarlanm??t?r.

Popülasyon Grubu: Kas-iskelet sistemi rahatsızlıklar? olan çocuklar ve ergenler.

Ya? Grubu: Genellikle 2-18 ya? aras? çocuk ve ergenler. Ölçe?in farklı versiyonlar? belirli ya? aralıklar?na göre uyarlanm??t?r.

Popülasyon Detaylar?: Serebral Palsi, kırıklar, geli?imsel kalça displazisi, skolyoz, juvenil idiyopatik artrit gibi çe?itli ortopedik ve nöromüsküler ko?ullara sahip bireyler. Türk uyarlamas? spesifik olarak Serebral Palsili bireyler üzerinde kullan?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Ölçek, çocuklar?n ve ergenlerin fiziksel fonksiyonlar?n?, a?r?lar?n? ve genel iyilik hallerini de?erlendiren bir dizi madde içerir. Yan?tlar, belirli bir derecelendirme ölçe?i kullan?larak toplan?r ve her bir alt ölçek için puanlar hesaplan?r. Bu puanlar daha sonra standardize edilebilir ve 0 ile 100 aras?nda bir ölçekte ifade edilebilir; daha yüksek puanlar daha iyi fonksiyonel durumu veya ya?am kalitesini gösterir. Ölçek, klinik de?erlendirmelerde, tedavi sonuçlar?n?n izlenmesinde ve ara?t?rmalarda kullan?l?r.

Anahtar Kelimeler

Çocukluk ça?? ortopedisi, sa?lıkla ilişkili ya?am kalitesi, fonksiyonel de?erlendirme, Serebral Palsi, PROMs, psikolojik ölçekler, psikometri, adaptasyon, çocuk rehabilitasyonu.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?il.

Kurumsal E-posta Adresleri: nlfrskn@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Hacettepe Üniversitesi Sa?lık Bilimleri Enstitüsü, Ankara, Türkiye (Keskin, N. (2011). Yüksek lisans tezi).

?zinler & Ücret ve Test Y?I?

Orijinal Pediatrik Veri Toplama Arac? (PODCI), genellikle Amerikan Ortopedi Cerrahlar? Akademisi (AAOS) taraf?ndan telif hakk?yla korunmaktadır ve ticari veya büyük ölçekli uygulamalar için izin ve/veya ücret gerektirebilir. Ölçe?in kullan?m? için resmi web sitesi veya geli?tiricilerle ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir.

Türkçe uyarlama çal??mas? Nilüfer Keskin taraf?ndan 2011 y?l?nda tamamlanm?? bir yüksek lisans tezi kapsam?nda gerçekte?tirilmi?tir. Bu tez çal??mas? akademik amaçlar için kullan?lm?? olup, genel kullan?m ve izinler için tezin sorumlu yazar? ile ileti?ime geçilmesi önerilir. Kaynak içerikte spesifik izinler veya ücret bilgileri belirtilmemi?tir.

Referanslar

Keskin, N. (2011). *Serebral Palsili bireylerde sa?lıkla ilgili ya?am kalitesini de?erlendirmede kullan?lan ölçeklerin geçerlilik ve güvenilirliklerinin ara?t?r?lmas?* (Yay?nlanmam?? yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi Sa?lık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: [pediatrik-veri-toplama-araci-podci-toad.pdf](#)

Tez bilgileri için YÖK Ulusal Tez Merkezi: tez.yok.gov.tr

Orijinal PODCI geli?tirme ekibine ait yay?nlar (örne?in, AAOS, James R. Wright Jr. ve Peter F. Armstrong'un ilgili çal??malar?).

Pediatrik Veri Toplama Arac? (PODCI) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Kaynak içerikte Pediatrik Veri Toplama Arac? (PODCI) maddeleri bulunmamaktadır. Bu nedenle, ölçek maddeleri buraya eklenememi?tir.